

28511 LLEI 35/1994, de 23 de desembre, de modificació del Codi civil en matèria d'autorització del matrimoni civil pels alcaldes. («BOE» 307, de 24-12-1994.)

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei.
Sapiguen: Que les Corts Generals han aprovat la Llei següent i jo la sanciono.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

D'acord amb el que estableix l'article 51 del Codi civil, és competent per autoritzar el matrimoni en forma civil el jutge encarregat del Registre i, als municipis en què no resideixi el jutge esmentat, una vegada instruït l'expedient, el matrimoni el pot autoritzar l'alcalde del terme municipal respectiu o, si s'escau, el delegat designat per reglament.

En conseqüència, a banda dels casos excepcionals de celebració de matrimoni en perill de mort, s'ha de tenir present que la nostra legislació preveu, per a la resta dels supòsits, que l'enllaç només el pot autoritzar l'alcalde o el jutge de pau com a delegat del jutge de primera instància i instrucció, quan al municipi de què es tracti no resideixi el jutge encarregat del Registre Civil.

Això significa que l'atribució a l'alcalde de la competència objectiva per autoritzar el matrimoni civil està en funció de l'existència, o no, de l'òrgan judicial anteriorment esmentat.

No obstant això, res no obsta que, si alguns alcaldes de poblacions amb un nombre d'habitants inferior poden celebrar matrimonis, també ho puguin fer els alcaldes de municipis amb un nombre d'habitants més alt en què hi hagi jutges encarregats del Registre Civil.

A més, aquesta extensió a tots els alcaldes de la facultat per autoritzar matrimonis civils també reforça el principi democràtic, ja que atorga a un representant popular, conegut normalment pels veïns del municipi, la possibilitat de dur a terme aquesta funció, de rellevància social notòria.

D'altra banda, és necessari tenir en compte que, molt sovint, en algunes de les oficines dels registres civils es produeixen en un mateix dia diversos enllaços matrimonials, fet que comporta, en cert sentit, una massificació en la celebració de matrimonis. Així mateix, la introducció d'aquesta possibilitat pot atenuar els inconvenients que es produeixen quan la plaça de jutge estigui vacant en algunes poblacions on només hi hagi un sol jutge encarregat del Registre Civil.

Per tot això seria convenient que la legislació oferís solucions a aquesta situació, i introdueixi la possibilitat que els que vulguin contraure matrimoni civil ho puguin fer davant el jutge encarregat del Registre Civil o bé davant el corresponent alcalde del municipi on se celebri el matrimoni.

Article únic.

Els articles 49, 51, 52, 53, 55, 57, 58, 62 i 73 del Codi civil queden redactats de la manera següent:

«CAPÍTOL III

De la forma de celebració del matrimoni

SECCIÓ PRIMERA

Disposicions generals

Article 49.

Qualsevol espanyol pot contraure matrimoni dins o fora d'Espanya:

1r Davant el jutge, alcalde o funcionari assenyalat per aquest Codi.

2n En la forma religiosa legalment prevista.

També pot contraure matrimoni fora d'Espanya d'acord amb la forma que estableixi la llei del lloc de celebració.»

«SECCIÓ SEGONA

De la celebració davant el jutge, alcalde o funcionari que actuï en nom d'aquest

Article 51.

És competent per autoritzar el matrimoni:

1r El jutge encarregat del Registre Civil i l'alcalde del municipi on se celebri el matrimoni o regidor en qui aquest delegui.

2n En els municipis en què no resideixi el jutge esmentat, el delegat designat per reglament.

3r El funcionari diplomàtic o consular encarregat del Registre Civil a l'estranger.

Article 52.

Pot autoritzar el matrimoni de qui es trobi en perill de mort:

1. El jutge encarregat del Registre Civil, el delegat o l'alcalde, encara que els contraents no resideixin en la circumscripció respectiva.

2. A falta del jutge, i respecte dels militars en campanya, l'oficial o cap superior immediat.

3. Respecte dels matrimonis que se celebrin a bord d'una nau o aeronau, el capità o comandant d'aquesta.

Aquest matrimoni no requereix per a la seva autorització la formació prèvia d'un expedient, però sí la presència, en la seva celebració, de dos testimonis majors d'edat, llevat que hi hagi impossibilitat acreditada.

Article 53.

La validesa del matrimoni no queda afectada per la incompetència o falta de nomenament legítim del jutge, alcalde o funcionari que l'autoritzi, sempre que almenys un dels cònjuges hagi procedit de bona fe i aquells exerceixin les seves funcions públicament.»

«Article 55.

En l'expedient matrimonial es pot autoritzar que el contraent que no resideixi en el districte o demarcació del jutge, alcalde o funcionari autoritzant celebri el matrimoni mitjançant un apoderat al qual hagi concedit poder especial en forma autèntica, però sempre és necessària l'assistència personal de l'altre contraent.

En el poder s'ha de determinar la persona amb la qual s'ha de celebrar el matrimoni, amb expressió de les circumstàncies personals necessàries per establir-ne la identitat.

El poder s'extingeix per la revocació del poderant, per la renúncia de l'apoderat o per la mort de qualsevol d'ells. En cas de revocació pel poderant n'hi ha prou amb la seva manifestació en forma autèntica abans de la celebració del matrimoni. La revocació s'ha de notificar immediatament al jutge, alcalde o funcionari autoritzant.»

«Article 57.

El matrimoni s'ha de celebrar davant el jutge, alcalde o funcionari corresponent al domicili de qualsevol dels contraents i dos testimonis majors d'edat.

La prestació del consentiment també es pot fer per delegació de l'instructor de l'expedient, o bé a petició dels contraents, o bé d'ofici, davant una jutge, alcalde o funcionari d'una altra població diferent.

Article 58.

El jutge, alcalde o funcionari, després de llegir els articles 66, 67 i 68, ha de preguntar a cadascun dels contraents si consenten a contraure matrimoni amb l'altre i si efectivament el contrauen en l'acte esmentat i, si tots dos responen afirmativament, ha de declarar que aquests queden units en matrimoni i ha d'estendre la inscripció o l'acta corresponent.»

«CAPÍTOL IV

De la inscripció del matrimoni en el Registre Civil

Article 62.

El jutge, alcalde o funcionari davant el qual se celebri el matrimoni ha d'estendre, immediatament després de celebrat, la inscripció o l'acta corresponent amb la seva signatura i la dels contraents i testimonis.

Així mateix, un cop practicada la inscripció o estesa l'acta, el jutge, alcalde o funcionari ha de lliurar a cadascun dels contraents un document acreditatiu de la celebració del matrimoni.»

«CAPÍTOL VI

De la nul·litat del matrimoni

Article 73.

És nul sigui quina sigui la forma de la seva celebració:

1r El matrimoni celebrat sense el consentiment matrimonial.

2n El matrimoni celebrat entre les persones a què es refereixen els articles 46 i 47, llevat dels casos de dispensa de conformitat amb l'article 48.

3r El que es contregui sense la intervenció del jutge, alcalde o funcionari davant el qual s'hagi de celebrar, o sense la dels testimonis.

4t El celebrat per error en la identitat de la persona de l'altre contraent o en aquelles qualitats personals que, per la seva entitat, hagin estat determinants de la prestació del consentiment.

5è El contret per coacció o por greu.»

Disposició final única.

1. Aquesta Llei entra en vigor l'1 de març de 1995.
2. S'autoritza el Govern a dictar les disposicions necessàries per al desplegament i l'execució d'aquesta Llei.

Per tant,
Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei i que la facin complir.

Madrid, 23 de desembre de 1994.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
FELIPE GONZÁLEZ MÁRQUEZ